

Reactie bestaat uit twee delen.

1.

Ik ben, samen met mijn collega's, tegen dit wetsvoorstel. Wij zien dit voorstel niet als een vereenvoudiging, maar als een verarming van de beroepenstructuur en als een bedreiging van ons ambacht Psychotherapie en de kwaliteit van zorg in Nederland. Wij vragen uw aandacht voor het volgende:

- De nieuwe beroepenstructuur heeft als doel de kwaliteit van de zorg te verbeteren. Wij missen een grondige onderbouwing. Bovendien is er niet gekeken naar mogelijke negatieve gevolgen voor de kwaliteit en effectiviteit van de Nederlandse geestelijke gezondheidszorg.
- Het wetsvoorstel is ongefundeerd (de voorzieningen en overgangsregelingen zijn niet duidelijk). Wetgeving staat niet op zichzelf en zou niet als zodanig ingevoerd moeten worden. Dit zou hand in hand moeten gaan met een visie en zicht op de mogelijke maatschappelijke gevolgen. Daarnaast is het huidige voorstel niet volledig geïnformeerd te beoordelen zonder samenhang met de overgangsregelingen, welke niet zijn meegenomen in deze consultatie.
- Er bestaan op dit moment twee basisberoepen: de psychotherapeut en de GZ-psycholoog. Het is buiten alle proporties dat van psychotherapeuten (na een opleiding van 4 jaar) geëist wordt dat zij zich alsnog omscholen tot het andere basisberoep (een opleiding van maximaal 2 jaar), voordat zij opgeleid kunnen worden tot het nieuwe specialisme KP-PT. Dit wordt nog eens bekrachtigd door het EVC-traject voor K&J psychologen NIP, die zonder extra opleiding de registratie GZ-psycholoog ontvangen.
- Wat betreft de bijscholing naar KP-PT: er is in Nederland een grote behoefte aan inhoudelijk opgeleide behandelaren die zich richten op de behandeling van patiënten (zie de huidige, lange, wachtlijsten). Als het nieuwe wetsvoorstel doorgaat, dan moeten vele behandelaren hun focus verleggen van behandeling naar management en wetenschappelijk onderzoek.

Psychotherapeuten zijn opgeleid om hoog kwalitatieve en specialistische psychotherapeutische behandelingen te geven. Dat is het werk waartoe zij zich geroepen en aangetrokken voelen, en dit zal ook in de toekomst zo blijven. *Velen hebben een bewuste/vanuit de inhoud gedreven keuze gemaakt om juist de psychotherapie opleiding en niet de GZ- en/of KP-opleiding te gaan doen (het traject 'eerst de GZ-opleiding en daarna de PT-opleiding' komt veel voor).* Het is een verspilling van kostbare tijd en geld om alle psychotherapeuten uitgebreid bij te scholen op het gebied van onder andere management en wetenschappelijk onderzoek, om vervolgens hetzelfde werk te blijven doen. Het heeft geen toegevoegde waarde voor de klinische praktijk en het is niet wat de GGZ nodig heeft. De huidige wachtlijsten zijn al veel te lang, en deze zullen alleen maar langer worden als psychotherapeuten zich en masse moeten gaan omscholen.

- Het was – en is – in strijd met geldende wet- en (EU-)jurisprudentie om van een hoog gekwalificeerd beroepsbeoefenaar te eisen om een aanzienlijke extra opleidingsverplichting aan te gaan, louter en alleen om hetzelfde werk te mogen blijven doen, zonder dat objectief en voldoende is aangetoond dat de kwaliteit van het werk op dit moment onvoldoende of ondermaats is. Alle huidige psychotherapeuten zullen in de toekomst hetzelfde werk blijven doen. Er is nooit aangetoond dat de kwaliteit van hun werk onvoldoende is. Het tegendeel is waar: al in 2000 oordeelde de minister dat 'de psychotherapeut in feite werkt op "specialistisch" niveau'.

- Bovengenoemde blijkt ook uit het feit dat psychotherapeuten krachtens het Landelijk Kwaliteitsstatuut regiebehandelaar zijn in GB- en S-GGZ, en GZ-psychologen uitsluitend voor de GBGGZ.
- De haalbaarheid van het op grote schaal omscholen van psychotherapeuten naar het nieuwe specialisme KP-PT, is niet getoetst. Er zijn veel minder KP-opleidingsplaatsen dan er psychotherapeuten zijn die omgeschoold moeten worden. Landelijk zijn er ruim 5000 psychotherapeuten, waarvan 1/3 geen GZ-registratie heeft. Ruim 1500 psychotherapeuten wacht zodoende een grootschalig omscholingstraject.
- Het laten verdwijnen van het beroep psychotherapeut is niet recht- en doelmatig voor het te behalen doel: het voor patiënten en verwijzers vergemakkelijken en verbeteren om passende zorg te vinden.

2.

Naast deze zorgen die ik heb rond mijn eigen beroep Psychotherapeut, ben ik ook erg bezorgd om de ontwikkeling dat orthopedagogen straks niet meer in aanmerking komen om de opleiding tot GZ-psycholoog-generalist en KP-PT te gaan volgen. Dit zijn veel gemiste kansen; vanuit de universitaire opleiding Pedagogische Wetenschappen/orthopedagogiek kunnen veel gepassioneerde en kundige hulpverleners instromen en zich ontwikkelen (en daar is veel behoefte aan in het veld!). (Zelf heb ik ook het traject Orthopedagogiek – GZ-opleiding – Psychotherapie-opleiding gevolgd). Qua niveau en inhoud van de opleiding is Orthopedagogiek juist een heel goede basis voor een therapeutische vervolgopleiding en beroep ofwel: voor een GZ-psycholoog-generalist en KP-PT-er. Er wordt bijv. veel aandacht besteed aan de context van het zich ontwikkelende kind/individu, aan (het belang van) hechting, aan ouder-kind-relaties en hoe die onder druk kunnen komen te staan door diverse omstandigheden en factoren, en hoe hier invloed op kan worden uitgeoefend / bijgestuurd kan worden. Dit zijn allemaal thema's die ook binnen het vak van de psychotherapeut/KP een grote rol spelen (en ook voor de GZ-psycholoog zeer relevant zijn).

De weg die ik heb afgelegd in mijn carrière en opleiding (inmiddels bijna 24 jaar werkzaam in de Specialistische GGZ, de afgelopen 15 jaar bij cliënten met Persoonlijkheidsproblematiek) heb ik weloverwogen gekozen en is de voor mij meest passende geweest. En dat maakt dat ik nog steeds gepassioneerd en hopelijk kundig mijn vak uitoefen. Deze weg zou ik niet meer kunnen afleggen als het huidige wetsvoorstel doorgaat. Ik moet er niet aan denken hoeveel geschikte GZ-psychologen en KP/psychotherapeuten we mislopen als deze route wordt afgesneden; als jonge orthopedagogen alleen nog Orthopedagoog Generalist kunnen worden (weliswaar gelijkwaardig aan de GZ-psycholoog, maar inhoudelijk anders). De definitieve en doorleefde keuze voor een beroep (GZ-psycholoog, PT of KP) maak je gaandeweg, die kan niet al vastliggen op je 18^e of als je voor Psychologie danwel Pedagogiek kiest.